

**Статут збройних сил України
(ознайомчий курс). За
програмою базової
загальновійськової
підготовки (для підготовки
мобілізаційних ресурсів,
версія 5, термін навчання 1,5
місяці)**

Анотація

Посібник містить необхідний довідковий матеріал в рамках озайомчого курсу з Статутами збройних сил України за програмою базової загальновійськової підготовки (для підготовки мобілізаційних ресурсів, версія 5, термін навчання 1,5 місяці).

ДЛЯ ПІДГОТОВКИ
МОБІЛІЗАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ,
ВЕРСІЯ 5

ТЕРМІН НАВЧАННЯ
1,5 МІСЯЦІ
ЗІ ЗМІНАМИ ТА ДОПОВНЕННЯМИ

СТАТУТИ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ

ОЗНАЙОМЧИЙ КУРС

**ЗА ПРОГРАМОЮ
БАЗОВОЇ
ЗАГАЛЬНОВІЙСЬКОВОЇ
ПІДГОТОВКИ**

Видавництво
«Центр учбової літератури»
Київ — 2025

УДК 340.130.53:355/359(477)

С 78

С 78 Статути збройних сил України (ознайомчий курс). За програмою базової загальновійськової підготовки (для підготовки мобілізаційних ресурсів, версія 5, термін навчання 1,5 місяці). — Київ: «Центр учбової літератури», 2025. — 56 с.

ISBN 978-611-01-3579-5

Посібник містить необхідний довідковий матеріал в рамках ознайомчого курсу з Статутами збройних сил України за програмою базової загальновійськової підготовки (для підготовки мобілізаційних ресурсів, версія 5, термін навчання 1,5 місяці).

ISBN 978-611-01-3579-5

“Без честі не має людини”.

(Юліан ВАССИЯН)

Тема 1: Обов'язки та права військовослужбовців (1 година)

Заняття 1. Зміст Військової присяги, Бойовий Прапор військової частини. Основи військової служби. Загальні обов'язки військовослужбовців. Особливі обов'язки військовослужбовців в ході службової діяльності (1 година).

1.1. Зміст Військової присяги

Я, (прізвище, ім'я та по батькові), вступаю на військову службу і урочисто присягаю Українському народові завжди бути йому вірним і відданим, обороняти Україну, захищати її суверенітет, територіальну цілісність і недоторканність, сумлінно і чесно виконувати військовий обов'язок, накази командирів, неухильно дотримуватися Конституції України та законів України, зберігати державну таємницю.

Довідково: Частина перша із змінами внесеними згідно із Законом № 1420-IV від 03.02.2004.

Присягаю виконувати свої обов'язки в інтересах співвітчизників.
Присягаю ніколи не зрадити Українському народові!

1.2. Значення Військової присяги

Військова присяга – документ юридичної сили, що має велике державне значення. Текст Військової присяги затверджено Постановою Верховної Ради України 6 грудня 1991 р. У ній сформульовано найважливіші вимоги, які ставляться до військовослужбовця і які він має неухильно виконувати в інтересах національної безпеки України.

“Бути вірним і відданим народові України”. Складаючи присягу, військовослужбовець Збройних Сил України клянеться перед народом, державою бути вірним і відданим їм. Вірними і відданими рідній землі були запорізькі козаки, січові стрільці, борці з фашизмом у роки другої світової війни. Відданість народу, державі означає сумлінне виконання військовослужбовця своїх обов'язків щодо захисту свободи та національної незалежності держави. Вірність народу, державі означає чесне служіння інтересам усього народу, держави в цілому, а не інтересам окремих людей чи груп.

Найтяжчий злочин – порушення Військової присяги, зрада народу і Батьківщини.

“Сумлінно і чесно виконувати військовий обов'язок, накази командирів”. Найважливіший обов'язок Збройних Сил України – забезпечення сприятливих зовнішніх умов для розбудови держави, підтримання високої боєздатності,

готовності до збройного захисту незалежності, територіальної цілісності та недоторканності кордонів України. Це – обов'язок і кожного військовослужбовця. Бойова готовність Збройних Сил залежить не тільки від озброєності армії та флоту, високої організованості та дисципліни військ, а й від боєздатності кожного військовослужбовця.

Щоб бути боєздатним, готовим до виконання військового обов'язку, необхідно старанно навчатись військовій справі, опановувати знання та вміння, необхідні для майстерного володіння довіреною зброєю, військовою технікою. Сьогодні зброя і військова техніка є колективними засобами ведення бойових дій, тому недбале ставлення хоча б одного з військовослужбовця до виконання своїх обов'язків може призвести до втрати боєздатності екіпажу, обслуги, підрозділу, до поразки в бою, а в мирний час - до пошкодження дорогої бойової техніки, приладів, зброї.

Накази, розпорядження командирів видаються на основі Конституції, законів, статутів Збройних Сил України і відповідно до конкретної ситуації. Наказ командира – це закон для підлеглого. Невиконання наказів веде до зниження військової дисципліни, бойової готовності військ.

“Неухильно додержуватися Конституції України та законів України”, Кожний військовослужбовець є повноправним громадянином України, а тому він має неухильно додержуватися Конституції України та законів України. Для цього слід знати зміст не тільки статутів Збройних Сил, а й інших законів України, що регламентують військову діяльність, права та обов'язки громадян.

“Зберігати державну таємницю”. Служба у Збройних Силах пов'язана з тим, що військовослужбовці ознайомлюються із сучасною бойовою технікою і зброєю, їх секретними зразками, з новими військовими технологіями, документацією тощо. Така інформація не повинна дістатися зарубіжним спецслужбам і розвідкам.

До державної таємниці належать питання, що стосуються національної безпеки України: про зміст стратегічних і оперативних планів та інших документів бойового управління, підготовку та проведення військових операцій, стратегічне та мобілізаційне розгортання військ, а також про інші найважливіші показники, які характеризують організацію, чисельність, дислокацію, бойову і мобілізаційну готовність, бойову та іншу військову підготовку, озброєння та матеріально-технічне забезпечення Збройних Сил України та інших військових формувань;

про напрями розвитку окремих видів озброєння, військової і спеціальної техніки, їх кількість, тактико-технічні характеристики, організацію і технологію виробництва, наукові, науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи, пов'язані з розробленням нових зразків озброєння, військової і спеціальної техніки або їх модернізацією, а також про інші роботи, що плануються або здійснюються в інтересах оборони країни;

про дислокацію, характеристики пунктів управління, зміст заходів загальнодержавного та регіонального, у разі необхідності міського і районного рівня, щодо приведення у готовність єдиної державної системи цивільного захисту населення і територій до виконання завдань в особливий період та про

організацію системи зв'язку (оповіщення) в особливий період, можливості населених пунктів, регіонів і окремих об'єктів щодо евакуації, розосередження населення і забезпечення його життєдіяльності; забезпечення виробничої діяльності об'єктів національної економіки у воєнний час;

про геодезичні, гравіметричні, картографічні та гідрометеорологічні дані і характеристики, які мають значення для оборони країни.

Зберігати і не розповсюджувати державну таємницю – обов'язок кожного громадянина, кожного військовослужбовця. Розповсюдження, передача такої інформації вважається злочином проти Батьківщини і карається згідно із законами України.

1.3. Порядок складання Військової присяги

Порядок складання Військової присяги визначено у додатку 1 до Статуту внутрішньої служби “Положення про порядок складання Військової присяги”:

1. Кожен громадянин України, який поступає на військову службу, особисто складає Військову присягу на вірність Українському народові та скріплює її власноручним підписом.

2. Військова присяга покладає на військовослужбовця всю повноту відповідальності за виконання ним військового обов'язку.

3. Військову присягу складають:

військовослужбовці, які прибули до військової частини для проходження військової служби і раніше не складали Військової присяги, - після проходження ними програми підготовки, вивчення основних положень військового законодавства України, військових статутів стосовно їх прав та обов'язків, виконання вправи стрільби із стрілецької зброї, але не пізніше ніж через місяць від дня прибуття до військової частини;

курсанти військових навчальних закладів, військових відділень, кафедр та факультетів цивільних навчальних закладів, які раніше не складали Військової присяги, - в той самий термін;

приписані до військової частини військовозобов'язані, які раніше не складали Військової присяги, - не пізніше ніж протягом п'яти днів після прибуття до військової частини для проходження навчальних зборів.

4. День складання Військової присяги є святковим для військової частини.

5. Час і місце складання Військової присяги встановлюються окремим наказом командира військової частини й оголошуються всьому особовому складові.

6. На складання Військової присяги за рішенням командира військової частини можуть запрошуватися близькі родичі військовослужбовців, які складають Військову присягу, а також інші гості.

7. Для складання Військової присяги військовослужбовці перебувають у парадному одязі. У воєнний час військова форма одягу встановлюється командиром військової частини.

***Довідково:** Пункт 7 із змінами, внесеними згідно із Законом № 205-IX від 17.10.2019.*

8. У призначений час військова частина під Бойовим Прапором і з оркестром шикується в лінію ротних (взводних) колон. Військовослужбовці, які складають присягу, стоять у перших рядах. Ритуал складання Військової присяги розпочинається виступом командира військової частини про значення Військової присяги для сумлінного, самовідданого служіння Україні. За ним до військовослужбовців, які складають Військову присягу, звертаються представники вищого командування, ветерани Збройних Сил України, близькі родичі, військовослужбовці офіцерського, сержантського (старшинського) та рядового складу військової частини.

***Довідково:** Абзац перший пункту 8 із змінами, внесеними згідно із Законом № 205-IX від 17.10.2019.*

Після цього командир військової частини дає розпорядження командирам підрозділів приступити до складання військовослужбовцями Військової присяги.

***Довідково:** Абзац другий пункту 8 із змінами, внесеними згідно із Законом № 205-IX від 17.10.2019.*

Командири підрозділів за алфавітним списком викликають військовослужбовців, які перед строем проголошують текст Військової присяги, розписуються в цьому списку напроти свого прізвища. Після складання Військової присяги списки з особистими підписами осіб, які склали Військову присягу, командири підрозділів урочисто вручають командирові військової частини.

Командир військової частини поздоровляє військовослужбовців із складанням Військової присяги, а всю військову частину - з поповненням її особового складу. Після цього оркестр виконує Державний Гімн України.

Після виконання Державного Гімну України військова частина проходить урочистим маршем у порядку, визначеному у Стройовому статуті Збройних Сил України.

9. За несприятливих погодних умов складання Військової присяги проводиться у приміщенні.

10. Для військовослужбовців, які не змогли скласти Військову присягу у визначений термін, призначається інший день і час.

11. Загальні списки осіб, які склали Військову присягу, зберігаються у штабі військової частини пронумерованими, прошнурованими та скріпленими сургучевою печаткою в окремій папці. Після закінчення встановленого терміну списки здаються на зберігання до архіву.

У військовому квитку (особистому посвідченні) військовослужбовця начальник штабу військової частини робить відмітку “Військову присягу склав (день, місяць, рік)”.

12. За виконання вимог цього Положення, забезпечення збереження загальних списків та облік військовослужбовців, які склали Військову присягу, відповідає командир військової частини.

1.4. Бойовий Прапор військової частини

Бойовий Прапор військової частини Збройних Сил України є символом честі, доблесті, слави і зобов’язує кожного військовослужбовця Збройних Сил України віддано служити Українському народові, мужньо, вміло і непохитно боронити Українську державу, не шкодуючи свого життя.

Бойовий Прапор військової частини є почесним знаком, що визначає особливості її бойового призначення, історії та заслуг і свідчить про належність військової частини до Збройних Сил України.

Бойовий Прапор після сформування військової частини вручається їй від імені Президента України представником, призначеним Міністром оборони України.

Бойовий Прапор закріплюється за військовою частиною на весь час незалежно від зміни її найменування і номера. Зміни найменування військової частини вносяться до Грамоти Президента України, що видається під час вручення Бойового Прапора.

Бойовий Прапор завжди знаходиться зі своєю військовою частиною, а на полі бою – в районі бойових дій, в яких частина бере участь.

У разі втрати Бойового Прапора командир військової частини і військовослужбовці, що є безпосередніми винуватцями цього, несуть відповідальність згідно із законом.

1.5. Обов’язки, права та відповідальність військовослужбовців

Довідково: Назва розділу в редакції Закону № 716-VIII від 06.10.2015.

1.5.1. Загальні положення

Ст. 9. Військовослужбовці Збройних Сил України мають права і свободи з урахуванням особливостей, що визначаються Конституцією України, законами України з військових питань, статутами Збройних Сил України та іншими нормативно-правовими актами.

Довідково: Стаття 9 із змінами, внесеними згідно із Законом № 1420-IV від 03.02.2004; в редакції Закону № 716-VIII від 06.10.2015.

Ст. 10. Кожний військовослужбовець має військове звання відповідно до Закону України “Про військовий обов’язок і військову службу”. Військові звання

поділяються на армійські та корабельні згідно із частиною другою статті 5 Закону України “Про військовий обов’язок і військову службу”.

Довідково: Стаття 10 в редакції Закону № 205-IX від 17.10.2019.

1.5.2. Загальні обов’язки військовослужбовців

Ст. 11. Необхідність виконання завдань оборони України, захисту її суверенітету, територіальної цілісності та недоторканності, а також завдань, визначених міжнародними зобов’язаннями України покладає на військовослужбовців такі обов’язки:

Довідково: Абзац перший статті 11 із змінами, внесеними згідно із Законом № 1420-IV від 03.02.2004.

свято і непорушно додержуватися Конституції України та законів України, Військової присяги, віддано служити Українському народові, сумлінно і чесно виконувати військовий обов’язок;

бути хоробрим, ініціативним і дисциплінованим;

беззастережно виконувати накази командирів (начальників) і захищати їх у бою, як святинню оберігати Бойовий Прапор своєї частини;

постійно підвищувати рівень військових професійних знань, вдосконалювати свою виучку і майстерність, знати та виконувати свої обов’язки та додержуватися вимог статутів Збройних Сил України;

знати й утримувати в готовності до застосування закріплене озброєння, бойову та іншу техніку, берегти державне майно;

дорожити бойовою славою Збройних Сил України та своєї військової частини, честю і гідністю військовослужбовця Збройних Сил України;

поважати бойові та військові традиції, допомагати іншим військовослужбовцям, які перебувають у небезпеці, стримувати їх від вчинення протиправних дій, поважати честь і гідність кожної людини, не допускати порушень, пов’язаних із дискримінацією за ознакою статі, сексуальним домаганням, насильством за ознакою статі, правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканості;

Довідково: Абзац восьмий статті 11 в редакції Закону № 3621-IX від 21.03.2024.

бути пильним, суворо зберігати державну таємницю;

Довідково: Абзац дев’ятий статті 11 із змінами, внесеними згідно із Законом № 1420-IV від 03.02.2004.

вести бойові дії ініціативно, наполегливо, до повного виконання поставленого завдання;

виявляти повагу до командирів (начальників) і старших за військовим званням, сприяти їм у підтриманні порядку і дисципліни;

додержуватися правил військового ввічливості й поведінки військовослужбовців, завжди бути одягненим за формою, чисто й охайно.

Ст. 12. Про все, що сталося з військовослужбовцем і стосується виконання ним службових обов'язків, та про зроблені йому зауваження військовослужбовець зобов'язаний доповідати своєму безпосередньому начальникові, крім тих обставин, щодо надання яких є пряма заборона у законі (таємниця сповіді, лікарська таємниця, професійна таємниця захисника, таємниця нарадчої кімнати тощо).

Довідково: Стаття 12 в редакції Закону № 1915-IX від 30.11.2021.

Ст. 13. Військовослужбовець зобов'язаний додержуватися вимог безпеки, вживати заходів до запобігання захворюванню, травматизму, повсякденно підвищувати фізичну загартованість і тренуваність, утримуватися від шкідливих для здоров'я звичок.

Ст. 14. Із службових та особистих питань військовослужбовець повинен звертатися до свого безпосереднього начальника, а якщо він не може їх вирішити - до наступного прямого начальника.

Довідково: Стаття 14 в редакції Закону № 1420-IV від 03.02.2004.

Ст. 15. Військовослужбовець зобов'язаний знати і неухильно додержуватися прийнятих Україною норм міжнародного гуманітарного права.

Ст. 16. Кожний військовослужбовець зобов'язаний виконувати службові обов'язки, що визначають обсяг виконання завдань, доручених йому за посадою. Ці обов'язки визначаються статутами Збройних Сил України, а також відповідними посібниками, порадами, положеннями, інструкціями.

Ст. 17. На військовослужбовців під час перебування на бойовому чергуванні, у внутрішньому і гарнізонному наряді, а також під час виконання інших завдань покладаються спеціальні обов'язки. Ці обов'язки та порядок їх виконання визначаються законами і статутами Збройних Сил України, а також іншими нормативно-правовими актами, що приймаються на основі законів і статутів Збройних Сил України.

1.5.3. Права військовослужбовців

Ст. 18. Військовослужбовці перебувають під захистом держави і мають усю повноту прав і свобод, закріплених Конституцією України.

Ст. 19. Держава гарантує військовослужбовцям та членам їх сімей соціальний і правовий захист відповідно до законів та прийнятих відповідно до них нормативно-правових актів.

Довідково: Стаття 19 із змінами, внесеними згідно із Законом № 1420-IV від 03.02.2004.

Ст. 20. Військовослужбовці під час виконання службових обов'язків мають право застосовувати заходи фізичного впливу, а також носити, зберігати та застосовувати спеціальні засоби, зброю в порядку, встановленому законодавством.

Довідково: Стаття 20 в редакції Закону № 1420-IV від 03.02.2004.

Ст. 21. Застосування заходів фізичного впливу, спеціальних засобів та зброї допускається, якщо інші заходи виявилися неефективними або якщо через обставини застосування інших заходів є неможливим.

Довідково: Статтю 21 доповнено частиною першою згідно із Законом № 1420-IV від 03.02.2004.

Застосуванню зброї, за винятком випадків раптового нападу, нападу із застосуванням бойової техніки, транспортних засобів, літальних апаратів, морських і річкових суден, втечі з-під варти зі зброєю або за допомогою транспортних засобів під час руху, повинно передувати попередження про намір застосовувати зброю і постріл угору.

У разі застосування і використання зброї військовослужбовець зобов'язаний вжити всіх заходів для того, щоб не було завдано шкоди стороннім особам.

Ст. 22. Військовослужбовці мають право застосовувати спеціальні засоби, засоби фізичного впливу та зброю особисто або у складі підрозділу:

Довідково: Абзац перший статті 22 із змінами, внесеними згідно із Законом № 1420-IV від 03.02.2004.

для захисту свого здоров'я і життя, а також здоров'я і життя інших військовослужбовців і цивільних осіб від нападу, якщо іншими способами й засобами захистити їх у даній ситуації неможливо;

для затримання особи, яку застали при вчиненні тяжкого злочину та яка намагається втекти або яка чинить збройний опір, намагається втекти з-під варти, а також для затримання озброєної особи, яка загрожує застосуванням зброї та інших засобів, що становить загрозу для життя і здоров'я військовослужбовця чи інших осіб;

для відбиття нападу на об'єкти, що охороняються військовослужбовцями, а також для звільнення цих об'єктів у разі захоплення;

у разі спроби насильного заволодіння зброєю, бойовою та іншою технікою, якщо іншими способами і засобами неможливо припинити цю спробу.

Ст. 22-1. Командир (начальник) в умовах особливого періоду, в тому числі в умовах воєнного стану чи бойовій обстановці, з метою затримання військовослужбовця, який вчиняє діяння, що підпадає під ознаки кримінального правопорушення, пов'язаного з непокорою, опором чи погрозою начальнику, застосуванням насильства, самовільним залишенням бойових позицій та визначених місць дислокації військових частин (підрозділів) у районах виконання бойових завдань, має право особисто застосовувати заходи фізичного впливу без спричинення шкоди здоров'ю військовослужбовця та спеціальні засоби, достатні для припинення протиправних дій.

***Довідково:** Частина перша статті 22-1 із змінами, внесеними згідно із Законом № 720-IX від 17.06.2020.*

У бойовій обстановці командир (начальник) може застосувати зброю чи віддати підлеглим наказ про її застосування, якщо в інший спосіб неможливо припинити кримінальне правопорушення, при цьому не заподіюючи смерті військовослужбовцю.

***Довідково:** Частина друга статті 22-1 із змінами, внесеними згідно із Законом № 720-IX від 17.06.2020.*

У разі якщо дозволяють обставини, командир (начальник) перед застосуванням заходів фізичного впливу, спеціальних засобів або зброї повинен голосом чи пострілом угору попередити про це особу, проти якої можуть бути застосовані такі заходи.

***Довідково:** Статут доповнено статтею 22-1 згідно із Законом № 158-VIII від 05.02.2015.*

Ст. 23. Посадові особи варти та патруля мають право застосовувати зброю у випадках і в порядку, визначеному Статутом гарнізонної і вартової служб Збройних Сил України.

Ст. 24. Про застосування фізичної сили та спеціальних засобів військовослужбовець доповідає своєму безпосередньому командирові (начальникові).

Про поранення або смерть, що сталися внаслідок застосування фізичного впливу і спеціальних засобів, а також про всі випадки застосування зброї військовослужбовець зобов'язаний негайно і письмово повідомити свого командира (начальника), а командир (начальник) військової частини негайно доповідає безпосередньому командирові (начальникові), а також повідомляє відповідного прокурора та начальника органу управління Військової служби правопорядку у Збройних Силах України (далі – Служба правопорядку) в гарнізоні.

Довідково: Частина друга статті 24 із змінами, внесеними згідно із Законами № 5288-VI від 18.09.2012, № 205-IX від 17.10.2019.

Повідомлення начальника органу управління Служби правопорядку про застосування заходів фізичного впливу, спеціальних засобів та зброї здійснюється в разі їх застосування військовослужбовцями Збройних Сил України.

Довідково: Стаття 24 в редакції Закону № 1420-IV від 03.02.2004.

Ст. 25. Військовослужбовець має право використовувати зброю для подання сигналу тривоги або виклику допомоги.

Відповідальність військовослужбовців

Ст. 26. Військовослужбовці залежно від характеру вчиненого правопорушення та провини несуть з урахуванням бойового імунітету, визначеного Законом України "Про оборону України" дисциплінарну, адміністративну, матеріальну, цивільно-правову та кримінальну відповідальність згідно із законом.

Довідково: Стаття 26 із змінами, внесеними згідно із Законами № 1420-IV від 03.02.2004, № 2124-IX від 15.03.2022.

Ст. 27. Військовослужбовці, на яких накладається дисциплінарне стягнення за вчинене правопорушення, не звільняються від матеріальної та цивільно-правової відповідальності за ці правопорушення. За вчинення кримінального правопорушення військовослужбовці притягаються до кримінальної відповідальності на загальних підставах.

Довідково: Стаття 27 із змінами, внесеними згідно із Законом № 720-IX від 17.06.2020.

“Я повинен поважати думку інших, навіть якщо я з нею не згоден”

(Герберт ЛЕМАН)

Тема 2. Взаємовідносини та стосунки між військовослужбовцями (2 години)

Заняття 1. Начальники та підлеглі, старші та молодші за військовим званням. Порядок віддання і виконання наказів (1 година).

2.1. Начальники та підлеглі, старші та молодші за військовим званням

Ст. 28. Єдиноначальність є одним із принципів будівництва і керівництва Збройними Силами України і полягає в:

наділенні командира (начальника) всією повнотою розпорядчої влади стосовно підлеглих і покладенні на нього персональної відповідальності перед державою за всі сторони життя та діяльності військової частини, підрозділу і кожного військовослужбовця;

наданні командирові (начальникові) права одноособово приймати рішення, віддавати накази;

забезпеченні виконання зазначених рішень (наказів), виходячи із всебічної оцінки обстановки та керуючись вимогами законів і статутів Збройних Сил України.

Ст. 29. За своїм службовим становищем і військовим званням військовослужбовці можуть бути начальниками або підлеглими стосовно інших військовослужбовців.

Ст. 30. Начальник має право віддавати підлеглому накази і зобов'язаний перевіряти їх виконання.

Підлеглий зобов'язаний беззастережно виконувати накази начальника, крім випадків віддання явно злочинного наказу, і ставитися до нього з повагою.

Ст. 31. Начальники, яким військовослужбовці підпорядковані за службою, у тому числі і тимчасово, є прямими начальниками для цих військовослужбовців. Найближчий до підлеглого прямий начальник є безпосереднім начальником.

Ст. 32. За своїми військовими званнями начальниками є:
військовослужбовці сержантського і старшинського складу – для військовослужбовців рядового складу однієї з ними військової частини;

військовослужбовці молодшого офіцерського складу – для військовослужбовців молодшого сержантського і старшинського складу однієї з ними військової частини та військовослужбовців рядового складу;

майори, капітани 3 рангу, підполковники, капітани 2 рангу – для військовослужбовців рядового, молодшого і старшого сержантського і старшинського складу;

полковники, капітани 1 рангу, бригадні генерали, коммодори, генерал-майори, контр-адмірали, генерал-лейтенанти, віце-адмірали – для військовослужбовців рядового, сержантського і старшинського складу та молодшого офіцерського складу;

Довідково: Абзац п'ятий статті 32 в редакції Закону № 680-IX від 04.06.2020.

генерали, адмірали - для військовослужбовців рядового, сержантського і старшинського складу, молодшого та старшого офіцерського складу.

Довідково: Абзац шостий статті 32 із змінами, внесеними згідно із Законом № 680-IX від 04.06.2020.

Довідково: Стаття 32 із змінами, внесеними згідно із Законами № 1420-IV від 03.02.2004, № 1952-VIII від 16.03.2017; в редакції Закону № 205-IX від 17.10.2019.

Ст. 33. Військовослужбовці, які за своїм службовим становищем і військовим званням (статті 31 і 32 Статуту внутрішньої служби) не є стосовно інших військовослужбовців начальниками або підлеглими, можуть бути старшими чи молодшими за військовим званням (таблиця 1).

Старші за військовим званням військовослужбовці мають право вимагати від молодших за військовим званням військовослужбовців дотримання військової дисципліни, громадського порядку і форми одягу, а також правил поведінки і військового вітання. Молодші за званням військовослужбовці повинні беззастережно виконувати зазначені вимоги старших за військовим званням військовослужбовців.

На військовослужбовців, які відбувають кримінальне покарання у виді арешту на гауптвахті Служби правопорядку, адміністративне стягнення у вигляді арешту з утриманням на гауптвахті, та які утримуються в кімнатах для тимчасово затриманих Служби правопорядку, не поширюється дія частини другої цієї статті і статті 32 Статуту. Зазначені військовослужбовці зобов'язані виконувати команди та розпорядження військових службових осіб та військовослужбовців чергових змін Служби правопорядку.

Довідково: Статтю 33 доповнено частиною згідно із Законом № 1420-IV від 03.02.2004; із змінами, внесеними згідно із Законом № 205-IX від 17.10.2019.

Ст. 34. У разі спільного виконання службових обов'язків військовослужбовцями, що не підпорядковані один одному, якщо їх службові відносини не визначені командиром (начальником), начальником є старший із них за посадою, а за рівних посад - старший за військовим званням.

ЗМІСТ

1. КУРС ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ	3
Тема 1: Обов'язки та права військовослужбовців	3
1.1. Зміст Військової присяги	3
1.2. Значення Військової присяги	3
1.3. Порядок складання Військової присяги	5
1.4. Бойовий Прапор військової частини	7
1.5. Обов'язки, права та відповідальність військовослужбовців	7
Тема 2. Взаємовідносини та стосунки між військовослужбовцями	13
2.1. Начальники та підлеглі, старші та молодші за військовим званням	13
2.2. Порядок віддання й виконання наказів.....	16
2.3. Військова поведінка та ввічливість військовослужбовців	17
3.1. Військова дисципліна, її суть та значення, обов'язки військовослужбовців щодо дотримання військової дисципліни	19
3.2. Заохочення	25
3.3. Стягнення.....	31
1. РІВЕНЬ ВІЙСЬКОВОЇ-ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ СТРУКТУРИ	41
2. ЗАВДАННЯ	41
3. ПОСИЛАННЯ НА ВІЙСЬКОВІ ПУБЛІКАЦІЇ	42
4. УМОВИ ВИКОНАННЯ	43
5. ПОРЯДОК ВИКОНАННЯ	44
6. ОЦІНОЧНІ ЛИСТИ	46

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

СТАТУТИ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ (ОЗНАЙОМЧИЙ КУРС)

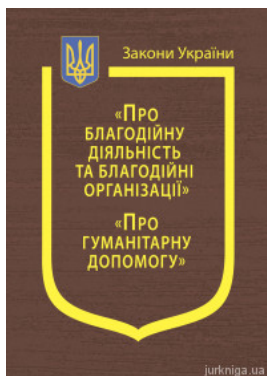
ЗА ПРОГРАМОЮ БАЗОВОЇ
ЗАГАЛЬНОВІЙСЬКОВОЇ ПІДГОТОВКИ
(ДЛЯ ПІДГОТОВКИ МОБІЛІЗАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ,
ВЕРСІЯ 5, ТЕРМІН НАВЧАННЯ 1,5 МІСЯЦІ)

Підписано до друку 04.08.2025 р. Формат 60х84 1/16.
Друк цифровий. Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Ум. друк. арк. 3,5. Тираж 100 прим.

ТОВ «Центр учбової літератури»
вул. Лаврська, 20 м. Київ

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів
видавничої продукції ДК № 2458 від 30.03.2006 р.

Книги, які можуть вас зацікавити

Закони України: "Про благодійну діяльність та благодійні організації", "Про гуманітарну допомогу"

Кримінальний кодекс Республіки Болгарія

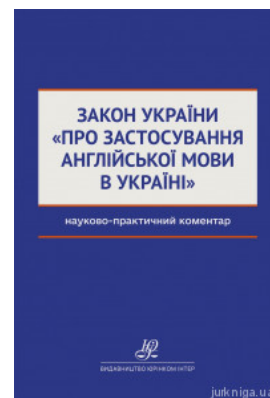
Вступ до цифрової криміналістики

Нейролінгвістичне програмування у дії: стратегії психологічного впливу для жінок

Алгоритм дій та правовий захист при ДТП

Науково-практичний коментар Закону України "Про застосування англійської мови в Україні"

Перейти до галузі права
Військове право

Перейти на сайт →